

Z OBSAHUOcenění Janu Ihnatíkovi **2**Den plný radosti **3**Růže pro naše ženy **3**Setkání napříč generacemi **4****Informace o projektu
Péče ČsOL o válečné
veterány v roce 2018**

Vážení váleční veteráni,

v minulém čísle zpravodaje projektu jsme vás informovali o základních cílech a obsahu Projektu péče o válečné veterány.

Aktuálně bylo, stejně jako v minulých letech, potvrzeno vedení projektu a vytvořen projektový tým v počtu 12 koordinátorů, 17 terénních pracovníků a dalších 5 pracovníků, kteří mají na starosti řešení zdravotních a sociálních otázek včetně tvorby a vydávání pravidelného zpravodaje projektu.

Na konci roku 2017 bylo v projektu zahrnuto 506 druhoválečných veteránů. V okamžiku uzávěrky tohoto vydání jich máme v péči 469. Od roku 2016 jsou do péče zahrnuti i novodobí váleční veteráni starší šedesáti let, kterých bylo na konci roku 2017 zařazeno 567. Tento počet v současnosti roste a v projektu je zařazeno 610 novodobých válečných veteránů.

Spolupracujeme při umisťování veteránů do zdravotnických a sociálních zařízení, s jejich provozovateli a zřizovateli. Aktuálně je ve zdravotnických a sociálních zařízeních umístěno 97 válečných veteránů.

Organizujeme rovněž setkání veteránů při příležitosti významných výročí nebo kulturních akcí, kterých se mnohdy účastní i významní představitelé veřejného života, státní správy a samo-správy.

Redakce
Ilustrační foto

Zlatý kříž pro Dalibora Knejfla

U příležitosti přijetí nových absolventů do řad příslušníků Vojenské policie byl 19. prosince poprvé v historii udělen Zlatý kříž Vojenské policie. Toto významné ocenění převzal **Dalibor Knejfl**, syn italského legionáře, účastník boje za národní osvobození a jediný žijící druhoválečný veterán Vojenské policie.

Vyznamenání převzal z rukou náčelníka Vojenské policie brigádního generála **Pavla Kříže**. Stalo se tak ve slavnostní síni Národního památníku na Vítkově za přítomnosti ministryně obrany **Karly Šlechtové**, náčelníka Generálního štábu AČR arm. gen. **Josefa Bečváře** a dalších hostů.

Náš bratr Dalibor Knejfl je členem znovuobnovené ČsOL Jednoty Ústí nad Orlicí od roku 1996 a stále patří k aktivním členům. Jeho vlastní válečné vzpomínky jsou v podobě seminární práce studentky Kristýny Havlíkové umístěny na webových stránkách Československé obce legionářské Jednoty Ústí nad Orlicí www.csol-uo.cz pod odkazem Naši veteráni.

Za všechny členy jednoty výbor obce gratuluje Daliborovi k udělení medaili a přeje mu hlavně pevné zdraví a k tomu mnoho dalších spokojených let.

Text: **Vladimír Pohorský**

Ocenění Janu Ihnatíkovi

Haviřov každoročně uděluje Cenu města za významný přínos. Letos byl mezi oceněnými také válečný veterán **plk. Jan Ihnatík**. Cenu obdržel nedlouho po svých šestadevadesátých narozeninách z rukou havířovské primátorky **Jany Feberové**.

Jan Ihnatík se narodil 1. března 1922 v obci Porožkovo na Podkarpatské Rusi. Chvilke jeho dospívání poznamenala válka. Sám uvedl: „Byl jsem proti okupaci a rozpadu Československé republiky. Československo byl náš domov, proto jsem chtěl tuto zemi bránit.“ Po víc jak dvouletém pobytu v gulagu u města Uchta se Jan Ihnatík konečně zařadil do 1. československého armádního sboru v SSSR, a to k dělostřelcům. Během bojů byl třikrát raněn, ale vždy se ke své baterii vrátil. Účastnil se Jasselské i Dukelské operace a v posledních dnech války pomáhal při osvobozování Břestu nedaleko Přerova.

Plukovník Jan Ihnatík obdržel Cenu města Havířova za hrdinství v boji, zásluhy na osvobození Československa a šíření autentického historického povědomí o událostech v období 2. světové války. K předávání cen se válečný veterán dostavil ve slavnostní uniformě a v doprovodu předsedy jednoty ČsOL Havířov Eduarda Panáka a terénního pracovníka Václava Krejčího.

Text: **Magda Hrstková**

Foto: **Josef Talaš**

Návštěva u Stanislava Doležala

Dne 8. března se dožil 98 let válečný veterán **Ing. Stanislav Doležal**. Ve slavnostní den ho navštívil zástupce Krajského vojenského velitelství v Brně spolu s terénním pracovníkem.

Pochopitelně, že mu přáli dožití se kulatin v pohodě a péči v rodině dcery, v krajině lesů vod a strání v Habrůvce. Veterán je čilý a rád vzpomíná na studia odborné školy v Hranicích, na odboj ve válečných létech a vůbec na činorodou práci k prospěchu našich lesů, jimž věnoval celý profesní život.

Text a foto: **Jan Kux**

Den plný radosti

Válečná veteránka Luisa Matlová oslavila dne 9. dubna 2018 neuvěřitelné 102. narozeniny

Na malé, ale dojemné, a hlavně veselé a přátelské oslavě jsme se sešli všichni, koho se nějakým způsobem životní osudy **Luisy Matlové** dotkly. Krajský

koordinátor Projektu péče o válečné veterány ČsOL **Oldřich Axman**, zástupce Krajského vojenského velitelství **kpt. Winter**, ředitel Domova pro seniory

Petr Němec, předsedkyně místní organizace ČSBS **Vladka Žižková** a terénní pracovnice paní Matlové **Dana Vrtišková**. Jubilantce přišla popřát také **Petra Suková**, která mapuje problematiku života ošetřovatelek Československého červeného kříže v období druhé světové války.

Na pokoji Luisy Matlové jsme probrali její mládí, lásku k uniformám (pan kapitán si obdivu paní Luisy užil vrchovatě) i současný život.

Paní Luisě přejeme nejen hodně zdraví, ale především, aby nevyschla studnice jejího optimismu a smyslu pro humor.

Text a foto:
Dana Vrtišková

Růže pro naše ženy

Dne 13. března se u příležitosti MDŽ sešly v Brně válečné veteránky a vdovy po válečných veteránech. Odpoledne v prostorách Komunitního centra bylo velmi příjemné.

O vzpomínky nebyla nouze. Zvláště krásné bylo setkání veteránek, které se neviděly i desítky let. Slzy radosti a nekonečné vyprávění osobních či válečných vzpomínek bylo pomyslnou nitkou mezi generacemi a jejich skutky. Nejvzdálenější účastnicí byla partyzánska oddílů Olga - **Vlasta Slezáková** z Nemochovic (na fotografii s růží), kterou přivezl na setkání ředitel Komunitního centra **Ing. Pavel Franek**.

Program, který připravilo Komunitní centrum ve spolupráci s terénními pracovníky ČsOL Jihomoravského kraje, se přítomným velmi líbil. Setkání se protáhlo do pozdních odpoledních hodin a nikomu se ani nechtělo domů.

Text a foto: **Jan Kux**

Válečný veterán Jan Kostruch vzpomíná

Válečný veterán **Jan Kostruch**, který již několik let žije v Domově pro seniory v Ostravě na Kamenci, vzpomíná na poslední roky 2. světové války:

„Koncem srpna 1944, kdy jsme se chystali do septimy hranického gymnasia, jsme obdrželi hnědý lístek s nápisem *Aufforderung*, který nás vyzýval k nástupu na Technische Nothilfe, což byla organizace spadající pod pravomoc policie. Nejprve jsme odklízeli trosky rozbombardované Zbrojovky v Kuřimi. Potom jsme vykonávali různé zemní práce, budování zákopů a protiletectvých krytů a úpravy letišť v Ústí nad Orlicí, Brodsku u Přerova, Letovicích, Pochořelicích a Líšni.

Dne 15. dubna 1945 jsme nasedli na jeden z posledních vlaků u Brna a odpoledne jsme vysedali doma v Hranicích. Tam jsme byli osloveni spolužáky z gymnázia, kteří již v odboji pracovali a scházeli se na katolické faře u p. faráře Bartošíka. Byli jsme přiděleni jednotlivým důstojníkům jako spojky, roznášeli jsme pokyny, kreslili mapy s umístěním náloží od Němců v mostech a jiných objektech.

9. května byly Hranice osvobozeny Sovětskou armádou a naše funkce spojky skončila. Ještě několik dnů jsme dělali spojky Okresnímu vojenskému velitelství v Německém domě na dnešním Pernštejnském náměstí. Odbojová činnost skončila a my jsme se vrátili do školních lavic gymnázia, abychom odmaturovali a rozešli se do škol a do praktického života.“

Zmínka o této činnosti je v knize Radima Kunze Clay Eva – volá Londýn.

Text: **Jan Kostruch** (red. kráceno)

GRATULUJEME NAŠIM JUBILANTŮM

Blahopřejeme ke kulatým narozeninám v únoru 2018

90 let

Zdeňka Skýpalová
Věra Šmajstrlová

95 let

Emil Boček
Antonín Kachlík
Jiří Pelc
Jaroslav Rada
Věra Suchopárová

Řezby Jaroslava Ševčíka mluví

Každý veterán má svou představu jak bude žít či odpočívat v důchodu. Mnohým se však tato vize nepodaří realizovat. A pokud ano, myslím si, že má štěstí stejně jako podplukovník **Jaroslav Ševčík**.

Nejdříve pracoval na letišti v Mošnově a v Brně, pak i na akademii. V počátku devadesátých let působil v Jugoslávii a pak ještě jednou v Sarajevu. A i když zavolal civil a v roce 2015 důchod, pracovní činnost ukončil právě před rokem. Válečný veterán si z mise přivezl dřevěný špalík, prostě na památku z ciziny. Aniž by tušil, že z něj něco udělá.

V důchodu se konečně mohl věnovat své zálibě, řezbářství. Tak vznikla dřevořezba – portrét, kterou drží na snímku. Vášeň, se kterou přistupuje ke dřevu, které se mu v ruce rozvíjí jako rozkvétající poutě květin, se též rozvíjí. Jeho pokoj již zdobí celá řada motivů, mezi nimiž nepochybně dominuje věčné téma, jímž je u řady tvůrců žena.

Vhodné tvary budoucích sošek, hledá v symbióze přírody a jeho talentu, je totiž i vášnivý turista brouzdající lesy kolem Brna. I z poslední cesty do Karlovy Studánky si přivezl další korpusy, z nichž vzniknou nepochybně krásné, doslova živé artefakty hovořící vnímavou duší svého uměleckého tvůrce a jeho citlivých rukou. Prostě jeho dřevořezby mluví a sdělují víc než jen vizuální vjem.

Text a foto: **Jan Kux**

Setkání napříč generacemi v brněnském Komunitním centru

Novodobí váleční veteráni s účinkujícími dětmi ze souboru Jarabáček

V rámci Projektu péče o válečné veterány ČsOL jsme v Brně zorganizovali v březnu dvě setkání. Nejprve 13. března u příležitosti MDŽ (viz *Růže pro naše ženy* na s. 3, pozn. red.) a o deset dní později setkání válečných veteránů, kteří oslavili narozeniny v prvním čtvrtletí letošního roku. Obě setkání se uskutečnila v Komunitním centru pro válečné veterány v Brně. Zúčast-

nili se jich váleční veteráni druhé světové války i novodobých válečných konfliktů. Tato setkání byla nejen příjemná a slavnostní, ale zároveň posloužila k vzájemnému poznání dvou generací válečných veteránů. Opět jsme dospěli k závěru, že dělení válečných veteránů na druhoválečné a novodobé je nesmyslné a že je nesmyslná i umělé vytvářená řevnivost.

Válečné veteránky i veteráni různých generací si v Komunitním centru popovídali, zazpívali s dětským souborem Jarabáček z Dačic, vzájemně se u kávy a vína obohatili zkušenostmi i vzpomínkami. Hlavně však budou mezi svými přáteli a vrstevníky šířit myšlenku, že válečný veterán je osobnost, která je připravena obětovat život za svou vlast, přesvědčení a demokratické hodnoty bez ohledu na místo a čas nasazení.

Nemalou zásluhu na průběhu obou akcí má kancelář hejtmanky Jihomoravského kraje, která se podílí svou finanční dotací na důstojném průběhu, a samozřejmě Komunitní centrum pro válečné veterány, které poskytuje pro setkání své prostory.

Text: **Dana Vrtišková**

Foto: **Jan Kux**